

Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Yabancı Dil Öğretiminde Kullandıkları Yöntemlerin İncelenmesi*

Kerim Ünal¹, Serdarhan Musa TAŞKAYA² &
Soner Mehmet ÖZDEMİR³

¹Mersin Üniversitesi, Türkiye

²Mersin Üniversitesi, Türkiye

³Mersin Üniversitesi, Türkiye

Geliş tarihi: Ekim 2016 Kabul tarihi: Kasım 2016

Özet

Bu çalışmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersi öğretim yöntemleri konusundaki bilgi ve yeterlik durumlarının, kendi görüşleri doğrultusunda tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Formun güvenilirliği için 2 sınıf öğretmenine ön uygulama yapılmıştır. Çalışma, 2015-2016 öğretim yılında Mersin ili Tarsus ilçesinde yer alan sekiz birleştirilmiş sınıfı bulunan ilkokullarda görev yapmakta olan ve yabancı dil dersine giren 11 birleştirilmiş sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür. Katılımcıların seçiminde gönüllülük ve maksimum çeşitlilik gözetilmiştir. Verilerin analizinde ise alt başlıklar daha önceden belirlendiği için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil seviyelerinin çok düşük olduğu, yabancı dil öğretimi konusunda hiçbir eğitim almamış oldukları ortaya çıkmıştır. Bu durum da birleştirilmiş sınıflarda yabancı dil eğitiminin başarısız olmasının en büyük sebebi olabilir. Ayrıca, sınıf ortamında kullanılan araç gereçlerin, yöntem ve tekniklerin ve etkinliklerin tamamının yanlış bir şekilde uygulandığı ve hem öğretmenlerde hem de öğrencilerde ilgisizliğe ve güdülerinin düşmesine neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil öğretimi, sınıf öğretmeni, birleştirilmiş sınıflar

Abstract

This study aimed to identify the knowledge and competency of the multigrade class teachers about the foreign language teaching methods and techniques through their opinions. In line with this purpose, the data was collected by semi-structured interview form developed by the researchers. The form was administered to two class teachers for the reliability of the form. The study was conducted with 11 multigrade class teachers teaching foreign language classes in eight primary schools having multigrade classes in Tarsus County in Mersin in 2015- 2016 education year. Volunteering and maximum diversity were paid regard to selecting the participants. From the results obtained from the data in the research, it was found that the language proficiency level of the multigrade teachers was very low and that they received no training on how to teach foreign languages. This may be the main reason why foreign language education is unsuccessful in multigrade classes. Besides, it was also found that the instruments and equipment, methods and techniques, and activities used in class were used incorrectly and this resulted in lack of interest and demotivation of both the teachers and the students

Key words: Foreign language teaching, classroom teacher, multigrade classes

*Corresponding Author: E-mail: kerimunal73@gmail.com

Orcid ID: 0000-0003-2005-851X

** Bu çalışma, 30 Haziran-2 Temmuz 2016 tarihleri arasında Eskişehir’de düzenlenen XVIII. Uluslararası AMSE-AMCE-WAER Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur

GİRİŞ

Çocuklar, çevrelerini keşfederek ve çevrelerinde bulunan insanlarla etkileşim içine girerek ana dillerini etkin bir şekilde öğrenmektedirler. Aynı kültür içinde bulunan kişilerle gerçekleştirdiği bu etkileşim sürecinde çocuk, sadece ana dilinin kelimelerini ve dil bilgisini yani dil yetisini edinmekle kalmaz aynı zamanda farklı sosyo-kültürel bağlamlarda dili nasıl doğru şekilde kullanması gerektiğini yani iletişimsel yetiyi de kazanmaktadır. Böylece çocuk dört ya da beş yaşına ulaştığında, ana dilini etkin kullanarak çevresindeki insanlarla iletişim kurabilen ve içinde bulunduğu sosyo-kültürel grubun bir parçası haline gelmektedir. Başka bir ifadeyle, çocuk aynı anda sadece ana dilini öğrenmekle kalmaz aynı zamanda da farklı kişilerle farklı durumlarda ana dilini doğru bir şekilde nasıl kullanması gerektiğini de öğrenmektedir (Winkel, Zhou, Li, Mei, Peart ve Booth, 2015; Brown, 2000).

Ancak, bir dili, yabancı dil olarak öğrenme durumu söz konusu olduğunda, çocuklar ana dillerini öğrenme süreçlerinde içinde buldukları etkileşimli çevreden yoksun olmaktadır ve bir yabancı dil öğrenme sürecinde zorluklar yaşamaktadırlar. Bundan dolayı, çocuklara, ana dillerini öğrenme sürecinde deneyimledikleri öğrenme yaşantılarının aynısının yabancı dil sınıflarında sağlanması, çocukların bir yabancı dil öğrenme süreçlerinde başarılı olabilmeleri ve öğrenecekleri yabancı dili etkin bir şekilde kullanabilmeleri için büyük bir önem taşımaktadır.

Lenneberg (1967), “Kritik Dönem Olgusu”nu ileri sürerek, çocuğun ikinci yabancı dil gelişiminde ideal dönemin iki yaş ile ergenlik dönemine kadar olduğunu ileri sürmektedir. Bu kritik dönem, Krashen’e (1973) göre 2 yaştan 5 yaşına kadar, Johnson ve Newport (1989)’a göre 15 yaşına kadar ve Pinker’e (1994) göre ise 2 yaştan 6 yaşına kadar sürmektedir. İkinci yabancı dil ediniminin bu dönemde daha kolay olacağı ileri sürülmektedir. Ancak, Deng ve Zhu (2016), yabancı dil eğitiminde kritik dönemin kesinliğinin olmadığını, yabancı dili nasıl öğrenebileceklerine yönelik öğrenme stratejilerinin ve dili etkin kullanabilecekleri bir ortamın sağlanmasının önemli olduğunu vurgulamışlardır. Böyle bir ortamın sınıfta oluşturulabilmesi için öğretmene büyük sorumluluk düşmektedir.

Birçok Avrupa ülkesinde zorunlu yabancı dil eğitimi üçüncü sınıftan itibaren başlamaktadır. Zorunlu yabancı dil eğitimine okul öncesi dönemde de başlayan ülkeler vardır (Şevik, 2008). Türkiye’de yabancı dil dersi ilkokuldan üniversiteye kadar her kademe verilmektedir. Ancak yabancı dil eğitiminin temelleri ilkokulda atılmaktadır. Yabancı dil dersi, ilkokul ikinci sınıfta, haftada 2 saat olarak verilmeye başlanmıştır. Okullarda bu derse yabancı dil branş öğretmenleri girmektedir. Fakat, Türkiye’de yabancı dil branş öğretmeni eksikliği söz konusudur. Özellikle kırsal kesimlerde, birleştirilmiş sınıflarda bu derslere yabancı dil branş öğretmenleri bulunamamaktadır ve yabancı dil derslerini sınıf öğretmenleri yürütmektedirler (Şevik, 2009).

“Birleştirilmiş sınıf, bir sınıfa düşen öğrenci sayısının azlığı ve bu gibi sınıflara ayrı birer öğretmen verilemeyeşi nedeniyle birden fazla sınıfın birleşmesinden oluşan ve tek bir öğretmenin yönetiminde bulunan sınıf” demektir (Alaylıoğlu ve Oğuzkan, 1976: 35). Birleştirilmiş sınıf uygulaması birçok ülkede yapılmaktadır. Türkiye’nin coğrafyası ise birleştirilmiş sınıf uygulamasını zorunluluk haline getirmiştir (Akbaşlı ve Pilten, 1999; Öztürk, 2002; Köksal, 2003; Doğan, 2003). Ancak, birleştirilmiş sınıflarda görev yapan sınıf öğretmenleri, öğretim sürecinde pek çok sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar (Hasanoğlu,

2013; Göçer, 2014). "Öğretmenlerin öğrenmiş olduklarını bilgilerin yetersizliği, yaşadıkları tecrübelerin azlığı birleştirilmiş sınıf öğretimindeki sorunları daha da artırmaktadır" (Dursun, 2006: 36).

Birleştirilmiş sınıf uygulamasının bazı avantajları şunlardır (Köksal, 2006; Erdem, 2007; Taşdemir, 2005): Birden çok sınıfa bir öğretmen görevlendirilerek, öğretmen kaynağının akılcı biçimde kullanılması ve ülke düzeyinde öğretmen ihtiyacı karşılama kolaylaştırması, her köye beş dershaneli okul yerine köylerin nüfus durumu göz önüne alınarak bir veya iki dershaneli okul yapılması daha ekonomik ve pratik olması, birden çok sınıfın birleştirilerek farklı yaş, deneyim ve bilgiye sahip öğrencilerin bir araya getirilmesi, onların birbirinden öğrenme ve yardımlaşmalarına imkân tanınması, öğrencilerin kendi kendine çalışmaları ile kendilerini yönetme, araştırma yapma ve kendi kendine öğrenme gibi önemli becerileri geliştirme fırsatına sahip olabilmeleri, etkili bir öğretimle öğrencilere yarış ve bireysel yükselme yerine, yardımseverlik ve birlikte iş yapma alışkanlığı, farklılıklara karşı saygılı olma ve girişimcilik gibi beceriler de kazandırılabilmesi vb. Bunların yanı sıra, birleştirilmiş sınıflar uygulamasının bir takım sınırlılıkları veya dezavantajları da bulunmaktadır. Bunlardan bazıları arasında; "Öğretmenin görev, yetki ve sorumluluklarının artması, Öğretmenin derse harcadığı zaman ve enerjinin artması, (özellikle ödevli ders saatlerinde öğrencilere etkili bir öğretim vermek için yapılan hazırlık çok zaman almaktadır), programda belirtilen tüm hedeflere/kazanımlara ulaşabilmenin güçleşmesi (özellikle A ve B gruplarının tek bir öğretmen tarafından okutulduğu birleştirilmiş sınıflarda hedeflenen kazanımların gerçekleştirilmesi oldukça zordur), bu okullarda görev yapan öğretmenlerin pek çoğunun birleştirilmiş sınıf uygulaması hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmaması, birleştirilmiş sınıflı okulların ve sınıfların donanım açısından yetersizliği vb." sayılabilir (Akt. Özdemir, 2009: 630-631).

Türkiye’de genel olarak öğretmen yetiştirmede özel olarak ise sınıf öğretmenliği alanında öğretim gören öğretmen adaylarının derslerde sadece alanyazın bilgisi dışında ne olduğu konusunda çok deneyimli olmadıkları alanlardan biri de birleştirilmiş sınıflardır (Akdağ ve Taşkaya, 2016: 349). Sınıf öğretmenleri hem birleştirilmiş sınıf hem de yabancı dil öğretimi konusunda çeşitli sorunlar yaşamaktadırlar. Bu sorunların nedenlerinin başında ise hizmet öncesi eğitimde yaşanan eksiklikler gelmektedir. Sınıf öğretmenleri, hizmet öncesinde sadece iki ders saati "Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim" isimli bir ders almaktadırlar. Yabancı dil öğretimine yönelik olarak ise herhangi bir eğitim almamaktadırlar. Hizmet öncesi eğitimleri sırasında bütün üniversite sadece 1. sınıfta zorunlu dersler kapsamında "Yabancı Dil-I" ve "Yabancı Dil-II" adıyla iki dönemde yabancı dil dersi almaktadırlar (YÖK, 1998). Bu derslerde ise temel düzeyde yabancı dil bilgisi verilmektedir. Yani yabancı dil öğretimi konusunda sınıf öğretmenlerine hizmet öncesinde herhangi bir eğitim verilmemektedir. Karcı ve Akar-Vural (2011), 10 birleştirilmiş sınıf öğretmeni ile birleştirilmiş sınıflarda yabancı dil eğitimi konusunda yapmış oldukları çalışmalarında, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin kendilerini yabancı dil öğretimi konusunda yetersiz gördüklerini, kendi branşları olmadığını ve bundan dolayı yabancı dil eğitimi konusunda herhangi bir eğitim almadıklarını, bunun sonucunda da materyal hazırlamada güçlük çektiklerinin altını çizmişlerdir. Bu olumsuzluklara rağmen, birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, birleştirilmiş sınıflarda yabancı dil eğitiminin önemli olduğunu ve ya branş öğretmenlerinin ya da yabancı dil bilgileri iyi olan sınıf öğretmenlerinin dersleri yürütmeleri konusunda öneride bulunmuşlardır.

Yabancı dil öğretimine yönelik olarak hiç eğitim alamayan sınıf öğretmenleri, ilkokullarda 3 yıl boyunca bu dersi yürütmektedirler. Çocuğun yabancı dile karşı tutumunun ve ilgisinin

oluşacağı, yabancı dille bu ilk tanışma dönemi önemlidir ve bu dönemde uygun yöntem ve tekniklerle öğrencilere başta yabancı dil öğrenme sevdirmeli ve kazandırılmalıdır. Bu bakımdan, bu derslere giren sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretimi sürecinde hangi yöntemleri kullandıklarının, yabancı dil öğretimi nasıl gerçekleştirdikleri ve bu konuda yaşadıkları sorunların belirlenmesi, çözüm yolları geliştirme açısından gereklidir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersi öğretim yöntemleri konusundaki bilgi ve yeterlik durumlarının, kendi görüşleri doğrultusunda tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca çalışmada bu genel amaç doğrultusunda aşağıda yer alan alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde kullandıkları araç-gereçler nelerdir?
2. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri nelerdir?
3. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersinde yaptıkları etkinlikler nelerdir?
4. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde yaşadıkları problemler nelerdir?
5. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin başvurdukları çözüm yolları nelerdir?
6. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dili kendilerinin ne derece öğretebildiklerine ilişkin görüşleri nasıldır?
7. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ilkokulda yabancı dil öğretimine ilişkin görüşleri nasıldır?
8. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ilkokulda yabancı dil öğretimine ilişkin önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışma tarama modeline göre nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Araştırmada katılımcıların seçiminde birleştirilmiş sınıflarda görevli olma durumları göz önüne alınmıştır. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından oluşturulan açık uçlu soru formu kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma, 2015-2016 öğretim yılının bahar yarıyılında Mersin ili Tarsus ilçesindeki birleştirilmiş sınıfı olan sekiz ilkokulda görev yapmakta olan 11 sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmada ilçedeki okulların tamamına ulaşılması amaçlanmıştır. Ancak katılımcıların seçiminde gönüllülük ve maksimum çeşitlilik gözetilmiştir. Tablo 1'de araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin kişisel bilgileri yer almaktadır.

Tablo 1: Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin kişisel ve akademik özellikleri

Cinsiyet	n	%	Yaş	n	%	Kıdem	n	%	Fakülte	n	%	Bölüm	n	%
Kadın	7	63,3	25 – 30	3	27,3	2	3	27,3	Eğitim	6	54,5	Sınıf Öğrt.	6	54,5
Erkek	4	36,7	31 – 35	2	18,2	10	1	9,1	Fen-Edebiyat	3	27,3	Fizik	1	9,1
			36 – 40	2	18,2	11	2	18,2				Kimya	2	18,2
			41 – 45	4	36,4	14	3	27,3	Ziraat	2	18,2	Ziraat	2	18,2
						20	2	18,2						

Araştırmaya katılan birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin kişisel özelliklerine bakıldığında (Tablo 1), birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin %63,3'ünün kadın, %36,7'sinin ise erkek, yaş dağılımlarının ise 25-30 (n=3), 31-35 (n=2), 36 – 40 (n=2) ve 41 – 45 (n=4) arasında olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, %73'ünün 10 ile 20 yıl arasında deneyime, %27'sinin ise iki yıllık deneyime sahip olduklarını, altı öğretmenin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünden, üç öğretmenin fen-edebiyat fakültesi kimya ve fizik bölümlerinden, iki öğretmenin ise ziraat fakültesi ziraat bölümünden mezun olduklarını ifade etmişlerdir.

Ek olarak, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil bilgi seviyeleri sorulduğunda, altı öğretmen, dil eğitimi aldıklarını ama hiç bilgilerinin kalmadığını ifade ederken beş öğretmen bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Ayrıca, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin hepsi, sınıflarında yabancı dil eğitimi verme konusunda herhangi bir hizmet içi eğitim almadıklarını da vurgulamışlardır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersi öğretim yöntemleri konusundaki bilgi ve yeterlik durumlarının, kendi görüşleri doğrultusunda tespit edilebilmesi için veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış açık uçlu soru formu kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda, kişisel bilgiler başlığı altında beş soru, yabancı dil bilgisi başlığı altında dört soru ve yabancı dil öğretme süreci başlığı altında ise on soru bulunmaktadır. Formun güvenilirliği için araştırmaya dâhil edilmeyen iki sınıf öğretmenine ön uygulama yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Kişisel bilgiler ve yabancı dil bilgisi başlıkları altında bulunan sorularına verilen cevaplar için betimsel analiz yöntemi kullanılarak yüzde ve frekans hesaplamaları yapılmıştır. Yabancı dil öğretme süreci başlığı altında bulunan 10 sorudan elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Yapılan içerik analizi sonrasında, elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı incelenerek içerik analizi yapılmıştır. Araştırmacılar, ortaya çıkan kodları tek tek inceleyerek, öğretmen adaylarının ortaya koyduğu her bir niteliğin hangi koda uygun olduğunu belirlemişlerdir. Yapılan içerik analizi sonrasında araştırmacılar görüş birliğine varmışlardır.

BULGULAR

As Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve öğretmenlerin yorumları, araştırma sorularına göre incelenmiştir.

Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Araç-Gereçler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerine, yabancı dil derslerinde hangi araç gereçleri kullandıkları sorulduğunda (Tablo 2), öğretmenlerin %50'si sadece ders kitabını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Diğer birleştirilmiş sınıf öğretmenleri ise ders kitabının sadece İngilizce olmasından ve anlamakta zorluk çektiklerinden internet üzerinde yayınlanmış kaynaklardan, Youtube'ta bulunan eğitici şarkılardan, elde ettikleri eğitici CD'lerden, kelime öğretimi için de kelime kartlarından faydalandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca, bireysel öğrenim için de Dyned İngilizce öğrenme programından yararlanmaktadır.

Tablo 2: Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde kullandıkları araç-gereçler

	f	%
• Ders kitabı	7	50,0
• Yardımcı ders kitapları	1	7,14
• Youtube da mevcut eğitici şarkılar	1	7,14
• İnternet üzerinden bulduğum / indirdiğim dokümanlar (slayt, sunum ve etkinlikler) Tercih sebebi: zorunluluk	2	14,28
• Eğitici CD'LER	1	7,14
• Kelime kartları (Oyun ve Pano)	1	7,14
• Dyned İngilizce öğrenme programı	1	7,14

Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerine yabancı dil öğretiminde hangi öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları sorulduğunda (Tablo 3), “anlatma” ve “tartışma” yöntemlerini, “soru-cevap”, tekrar etme”, “bireysel çalışma” ve “eğitsel oyunlar” tekniklerini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bir birleştirilmiş sınıf öğretmeni “sunuş” stratejisini kullandığını söylemiştir. Ayrıca, dil becerileri (dinleme, okuma ve yazma) ve paket programlar (Okulistik ve Morpa) ne bir yöntem ne de bir teknik olmamasına rağmen, birleştirilmiş sınıf öğretmenleri bunları yöntem ve teknik olarak algılamaktadırlar. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinden bir tanesi de İngilizce bilmediğinden dolayı teknik kullanmadığını ifade etmiştir.

Tablo 3: Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Strateji	Yöntem	Dil Becerisi	Diğer
Sunuş	Anlatma (2)	Dinleme (4)	Okulistik
	Tartışma	Okuma (2)	Morpa
	Soru-Cevap (3)	Yazma (2)	Öğretmen Kılavuz kitabı
	Tekrar etme (2)		
	Bireysel Çalışma		
	Eğitsel Oyunlar (3)		

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin vermiş olduğu cevaplardan bazı örnekler şöyledir:

Ö1. “Dinleme, tekrar etme, soru-cevap gibi yöntem ve tekniklerin yanı sıra "Okulistik" ve "Morpa" sitelerinden yararlanıyorum.

Ö2. Dinleme konuşma tekrarı

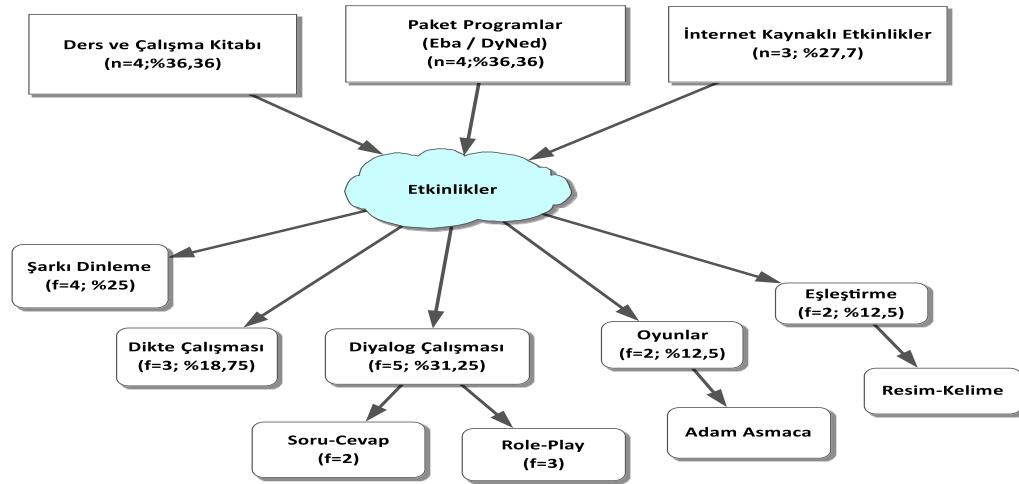
Ö3. Sözel anlatım, video, sesli metinler

Ö4. Anlatma yöntemi, tartışma, bireysel çalışma, soru cevap, eğitsel oyunlar

- Ö5. Öğretmen kılavuz kitabını kullanıyorum konuları anlatmadan önce ben çalışıyorum sonra okutarak yazdırıyorum
- Ö6. Sunuş
- Ö7. Oyun
- Ö8. Soru cevap
- Ö9. İngilizce bilmediğimden dolayı bir teknik kullanmıyorum

Yabancı Dil Dersinde Yaptırılan Etkinlikler

Sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersinde öğrencilere ne tür etkinlikler yaptıkları sorulduğunda (Şekil 1), ders ve çalışma kitabında (n=4; %36,36), paket programlarda (Eba / DyNed) (n=4; %36,36) ve internetten buldukları etkinlikleri (n=3; %27,7) yaptıklarını ifade etmişlerdir. Bu kaynaklarda bulunan etkinliklerden de şarkı dinleme (f=4; %25), bir metnin dikte ettirilmesi (f=3; %18,75), diyalog çalışması (f=5; %31,25), kelime öğretimi için oyunlar (f=2; %12,5) ve resim kelime eşleştirme (f=2; %12,5) etkinliklerini tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinden bir tanesi, konu anlatımı için internet ortamında bulunduğu konu anlatım videolarını izlettiğini ifade etmiştir.

Şekil 1: Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil dersinde yaptıkları etkinlikler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin vermiş olduğu bazı cevaplar şöyledir:

- Ö4. Ders kitaplarının takibi, sınıf içinde canlı diyaloglar şeklinde.
- Ö2. Dikte
- Ö11. İnternet ile slayt, sunum ve etkinlikleri, akıllı tahta ile EBA programını kullanmaya çalışıyorum.
- Ö7. Ders kitabından ve çalışma kitabındaki etkinlikler.
- Ö5. Eğitici CD'lerden anlama etkinlikleri. DYNED programından bulunan etkinlikler
- Ö1. Şarkı öğretimi adam asmaca

Yabancı Dil Öğretiminde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Yolları

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin dil öğretiminde yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlarla nasıl baş ettikleri sorulduğunda, öğrencilerin yaşadığı sorunlar ile kendi yaşadıkları sorunları ve bu sorunları çözmek için neler yaptıklarını dile getirmişlerdir.

Öğrencilerin yaşadıkları sorunlara bakıldığında (Tablo 3), çoğunlukla yabancı dil telaffuz sorununun (n=8; %72,72) öne çıktığı görülmektedir. Ayrıca, öğretilen dilin kullanılabilmesi

bir ortamın olmaması (n=1; %9,09) da bir sorun olduğunu ifade etmişlerdir. Birleştirilmiş sınıf öğretmenleri telaffuz sorununu ortadan kaldırabilmek ve dili kullanacakları ortamı oluşturabilmek için ise sürekli diyalogları tekrar ettirme (n=5;%55,6), kelimeleri yazdırma ve okuturma (n=3; %33,3), ve yazılan cümle ya da kelimeleri tekrar ettirme (n=3; %33,3) yolunu tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin yaşadıkları bir diğer sorun ise yabancı dilde yazmadır (n=2; %18,18). Bu sorunu bazı öğretmenler sınıf içinde gezip öğrencileri uyarıp hatalarını düzeltme yoluyla çözmeye çalıştıklarını, bazı öğretmenler ise öğrencilerin kendi dillerinde iyi olmadıklarını ve bundan dolayı yazmada sorun yaşadıklarını vurgulamışlardır.

Tablo 3: Yabancı Dil Öğretiminde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Yolları

Sorunlar	Çözüm Yolları
Öğrenci	
Telaffuz (n=8; %72,7)	Diyalog tekrarı (n=5; %55,6),
Dili Kullanabilecek Ortamın Olmaması (n=1; %9,1)	Cümle ya da kelimeyi sürekli yazdırma ve okutma (n=3; %33,3)
Yazma (n=2; %18,2)	Tekrar (n=3; %33,3)
	Kendi dillerinde iyi değil, Sınıfta gezip düzeltme, uyarma
Öğretmen	
Öğretmen Dil Yetersizliği (n=5; %45,6)	Tekrar etme, Alt yazılı film izleme, Bilgisayar programlarından yararlanma, Araştırma yapma
Ders Kitabının Dili (n=2; %18,2)	Google Translator / Sözlük
Farklı dil bilgisi yapısı (n=2; %18,2)	Dil bilgisi öğretiminden kaçınma
Öğrenci ilgisizliği (n=1; %9,1)	-
Birleştirilmiş Sınıf olması (Konu Farklılığı) (n=1; %9,1)	-

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara bakıldığında ise, ilk ve en önemli sorunlarının yabancı dilde yetersiz olmalarıdır (n=5; %45,6). Bu sorunun üstesinden gelmek için ise öğretecekleri konuyu ve kelimeleri sürekli tekrar ettiklerini, dinleme ve telaffuz sorunlarını ortadan kaldırmak için sürekli alt yazılı film izlediklerini, bilgisayarda hazırlanmış dil öğrenme programlarından yararlandıklarını ve araştırma yaptıklarını ifade etmişlerdir. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ikinci sorun ise yabancı dil ders kitabının İngilizce yazılmış olması ve kitaptaki yönergeleri anlamakta zorluk çekmeleridir (n=2; %18,2). Bu sorunun üstesinden gelmek için ise sözlük ve Google çeviri motorunu kullandıklarını ifade etmişlerdir. Diğer bir sorun da öğretecekleri hedef dilin farklı bir dil bilgisi yapısına sahip olmasıdır (n=2; %18,2). Bu sorunun üstesinden gelmek için sınıf ortamında dil bilgisi öğretiminden kaçındıklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin dil öğrenmede isteksiz olmaları ve yabancı dil ders kitaplarının sınıflara göre farklılık göstermesinden dolayı birleştirilmiş sınıflarda yabancı dil öğretiminde zorluk çekmeleri altını çizdikleri diğer sorunlardır. Ancak, bu sorunlar için herhangi bir çözüm önerisinde bulunmamışlardır.

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde yaşanan sorunlara yönelik vermiş oldukları bazı cevaplar şöyledir:

- Ö3.** Her şeyden önce öğretmen kitaplarının tamamen İngilizce yazılmış olması büyük bir sorun. 3 ve 4. Sınıfı okutan öğretmen arkadaş kitapta ne yazdığını çözmek için helak oluyor. Ders işleyişlerini anlamak için iyi bir İngilizce bilgisine sahip olmak gerekli. Özellikle İngilizce öğretmeni olmayan her yerde bu sorununun olduğunu düşünmekteyim.
- Ö2.** Yazıldığı gibi okunmayan bir dil olması özellikle küçük sınıflarda bir sorun telaffuzda zorluklar oluyor.
- Ö8.** İki dilin gramerlerinin farklı olması, ilkökul seviyesinde dil bilgisi konularının çok yüzeysel olması nedeniyle cümle kurarken öğrenciler Türkçe gramerine göre cümle kuruyor. Öğretmen İngilizcede yüklem sonda olmasa da olur dediğinde öğrenciler yüklemi bilmediği için konu havada kalıyor.
- Ö1.** Yabancı dil hâkimiyetimin yeterli olmaması ve öğrencilerin ilgisinin düşük olması sebebiyle derslerin hem sıkıcı hem de verimsiz olması.
- Ö11.** Kelimelerin deftere yanlış aktarımı.
- Ö10.** Okuma yazma konusunda zaten geride oldukları için İngilizce harfler yanlış okunabiliyor.

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde yaşanan sorunların çözümüne yönelik sundukları önerilerin bazıları şöyledir:

- Ö2.** Sınıf içi diyaloglarla tekrarlama, aynı cümleyi veya kelimeyi birden çok yazma, yazarken okuma gibi.
- Ö5.** Pekiştirmek amacıyla tekrar yapıyoruz. Kelimeleri öğrenebilmeleri için bol bol yazdırıyorum ve okutuyorum.
- Ö9.** Google çevirici kullanarak ve sözlük kullanarak kelime kelime çözmeye çalışıyoruz.
- Ö7.** Bu zorlukların üstesinden gelmek için bolca pratik yapıyorum. Alt yazılı filmler izliyorum. Çeşitli bilgisayar programlarından yararlanıyorum.
- Ö11.** Yazarken sınıfı dolaşıp uyarıyorum.

Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Yabancı Dili Ne Derece Öğretebildiklerine İlişkin Görüşleri

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin kendi sınıflarında yabancı dili ne derece öğretebildikleri sorulduğunda, bir öğretmenin “hayır, öğretemiyorum” (%9), 8 öğretmenin “yetersizim” (%73), 2 öğretmenin ise “2. Sınıf için orta düzeyde” (%18) şeklinde cevap verdikleri görülmüştür. Kendilerini böyle görmelerinin sebeplerini de “Dil öğretmek bu konuda tam donanımlı insanların işi olduğunu düşünüyorum.”, “Bu konuda tam yeterliliğe sahip olduğumu düşünmüyorum.” şeklinde açıklamışlardır. Ayrıca, öğrencilerin kendi dillerinde okuma ve yazma becerilerinde geri olmalarından dolayı da sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretimini ya ikinci plana attıkları ya da yapmadıkları da anlaşılmıştır: “Okuma yazma konusunda zaten oldukça geri olmaları İngilizceye vakit ayırmama da engel oluyor. Sesleri yeni öğrenip okuma yazmaya yeni gecen öğrenciler için daha da zorlayıcı oluyor.”

İlkokulda Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Görüşler ve Öneriler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, ilkökulda kesinlikle bir yabancı dilin öğretilmesi konusunda hem fikirdirler (Tablo 4). Hatta yabancı dil eğitiminin okul öncesi dönemde de verilmesi konusunda öneride bulunan öğretmenlerin olduğu görülmüştür.

Tablo 4: İlkokulda Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Görüşler ve Öneriler

İlkokulda Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Görüşler	Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Öneriler
Kesinlikle olmalı (n=11) Anasınıfında başlamalı	Yaşantılarında kullanmaları gerekli Öğretmen ve Veli desteği sağlanmalı Uzman (Branş) Öğretmenler tarafından verilmeli 2 saat ders → Arttırılmalı Uygun sınıf ortamı Birleştirilmiş Sınıfı olan okullara başka okullardan destek Ders Kitapları: - Oyunlu CD ler Görsel-İşitsel Diyaloglar - Basitleştirilmiş program - Eğlenceli Etkinlikler

Ancak, birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, ilkokullarda yabancı dil eğitiminin başarılı olabilmesi için, öğrencilerin yeni öğrendikleri yabancı dili yaşantılarında kullanabilecekleri ortamların yaratılması ve öğretmen-veli desteğinin sağlanmasının gerekli olduğunu ileri sürmüşlerdir. Ayrıca, eğer başarılı bir yabancı dil eğitimi verilecekse, bu eğitimi uzman (branş) öğretmenler tarafından verilmesi gerektiğinin altını çizmişlerdir.

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretimine ilişkin görüşlerinden bir diğeri de programda iki saat olan yabancı dil dersinin ders saatinin arttırılmasıdır. Buna ek olarak, sınıf ortamının yabancı dil öğretimine uygun şekilde düzenlenmesi gerekliliğidir. Başka bir öneri de, birleştirilmiş sınıfı olan ilkokullarda yabancı dil öğretmeni kadrosu bulunmamaktadır. Bunu çözmek için ise yakın bölgedeki bir ortaokulda bulunan yabancı dil öğretmenin görevlendirilmesidir. Ayrıca, ders kitaplarının sadeleştirilmesi, eğlenceli etkinliklerin, görsel – işitsel diyalogların ve oyunlu CD’lerin eklenmesi gerektiği de birleştirilmiş sınıf öğretmenleri tarafından önerilmektedir.

İlkokulda Yabancı Dile İlişkin Görüşler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ilkokul düzeyinde yabancı dil öğretimine ilişkin görüşlerinin bazıları şöyledir:

- Ö1.** Yaşantılarında kullanılmadığı sürece ve buna öğretmenler ve aileler tarafından yön verilmediği sürece öğrenciler tarafından tam öğrenme gerçekleşmemektedir.
- Ö2.** İlkokulda kesinlikle olmalı. Küçük yaşlarda daha iyi öğrenilecektir. Bir dil bir insan demektir.
- Ö4.** Evet gerekli. Geleceğe hazırlanan bireylerin en az bir yabancı dil bilmesi ve buna küçük yaşlarda başlaması olumlu ama bunu yaparken tam donanımlı öğretmenlerin tam donanımlı sınıflarda bu işi yapması gerektiği kanaatindeyim.
- Ö6.** Yeterli alt yapı ve uzman kişilerce verilmesi halinde olumlu buluyorum
- Ö10.** İlkokulda yabancı dil eğitimi konusunda olumlu düşüncelere sahip olmama rağmen, eğer bunun eğitimini almamış sınıf öğretmenleri bu işi yapacaklarsa düşüncelerim olumsuz.
- Ö9.** İlkokulda yabancı dil eğitiminin verilmesi olumlu. Ancak konusunda uzman kişilerin vermesi gerekir.
- Ö11.** Mutlaka olmalı hatta anasınıfından başlamalı

İlkokulda Yabancı Dile İlişkin Öneriler

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ilkökul düzeyinde yabancı dil öğretimine ilişkin önerilerinin bazıları şöyledir:

- Ö2.** *Ders kitapları oyunlu CD'ler, görsel ve işitsel diyaloglarla desteklenmelidir. Haftada iki ders saati yabancı dil öğrenmek için yeterli olmamaktadır.*
- Ö3.** *Biz okullarda ezbere dayalı bir yabancı dil eğitimi vermekteyiz. Birleştirilmiş sınıflarda İngilizce öğretmenlerinin kadroları olmadığı için okullara dil eğitimi verecek personel gelmesi gibi bir durum yok. Ama en yakın ortaokul veya ilkökulda bulunan öğretmenler ders yüklerini doldurmuyorsa İngilizce dersinde birleştirilmiş sınıflarda derse girmekle yükümlü olmaları sağlanabilir.*
- Ö8.** *Her okulda İngilizce dersi veren öğretmenler olmalı ve sınıf ortamı bu dersi vermeye uygun olmalıdır.*
- Ö5.** *Mümkünse daha donanımlı öğretmenler tarafından öğrenciye yabancı dil eğitimi verilmeli*
- Ö10.** *Özellikle ders kitaplarının daha da basitleştirilmesi görüşümdedir. İlkokul 2 3 ve 4. Sınıfta olup okuma konusunda oldukça problemleri bir okuldayım. Çocukların İngilizceden sıkılmadan öğrenebilmeleri onları sıkılamaması zorlamaması görüşümdedir.*

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde kullandıkları araç-gereçler; öğretim yöntem ve teknikleri ve yabancı dil dersinde yaptıkları etkinlikler incelenmiştir. Ek olarak, yabancı dil öğretim süreçlerinde karşılaştıkları problemlerin ne olduğu ve bu problemlere ne tür çözümler geliştirdikleri, ayrıca, ilkökul seviyesinde yabancı dil eğitimi ilişkin görüşleri ve ilkökul seviyesinde daha iyi bir yabancı dil eğitimi için önerileri belirlenmeye çalışılmıştır.

İlk olarak, sınıf ortamında, ders kitabına ek olarak yardımcı kaynakların kullanılması, hedef konunun öğrenciler tarafından pekiştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak, sınıf öğretmenleri ders kitaplarını anlamadıkları için diğer kaynaklara yöneldiklerini ifade etmişlerdir. Karcı ve Akar-Vural (2011)'da çalışmalarında, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ders kitaplarını anlamadıkları, bundan dolayı da birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin Türkçe açıklamalı kitapları kullanmaya çalıştıklarını bulmuşlardır. Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin ders kitaplarını anlamamaları sonucunda yardımcı kaynaklara yönelmelerinin bir takım olumsuz sonuçları olabilir: Birincisi, diğer kaynaklardan buldukları materyaller hem sınıf düzeyine hem de hedef kazanımlara uygun olmayabilir. İkincisi, internet ortamında verilen kaynaklarda öğretilmesi hedeflenen bilginin doğruluğunun sorgulanması göz ardı edilmiş olabilir. Bu da, öğrencilerin bilgiyi yanlış öğrenmesine yol açacaktır. İleriki aşamalarda ise bu yanlışın düzeltilmesi zor olacaktır.

Buna ek olarak, öğretmenlerin, dil öğretim yöntem ve tekniklerinin neler olabileceği ve yabancı dilin nasıl öğretilbileceği konusunda herhangi bir gerek hizmet öncesi gerekse hizmet içi bir eğitim almamış olmaları, bu konuda eksik olmalarının sebebi olabilir. Aslında en önemli sebebi, İngilizce dersi verecek olan sınıf öğretmenlerinin dil yeterliliklerinin dil eğitimi verecek düzeyde olmamasından dolayı sınıfta çeşitli yöntem teknikleri kullanamadıkları söylenebilir. Bu bulgu, Karcı ve Akar-Vural'ın (2011) bulgularıyla örtüşmektedir.

Ayrıca, dil öğretiminde kullanılabilecek, her dil becerisine özgü ya da eklektik olan sayısız etkinlik bulunmaktadır ve hazırlanabilir. Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları etkinlik sayısına bakıldığında ise çok sınırlı olduğu ve bu etkinlikleri de kendilerinin hazırlamadığı görülmektedir. Karcı ve Akar-Vural'ın (2011) çalışmalarında, birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, materyal hazırlamada güçlükler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun da sebebi yine dil yeterliliklerinin yetersiz ve dil öğretimi hakkında hiçbir eğitim almamış olmalarından kaynaklanabilir. Ayrıca, etkinliklerin sınıf öğretmenleri tarafından tercih edilme sıklığına bakıldığında, dinleme ve konuşma etkinliklerinin daha çok tercih edildiği görülmektedir. Ancak, sınıf öğretmenlerin dil yeterlikleri göz önünde bulundurulduğunda, dinleme etkinliğinde daha çok şarkıların dinlenmesi, konuşma etkinliklerinde ise hazır konuşma metinlerinin öğrenciler tarafından okunması, dikte edilmesi ve basit evet/hayır sorularının cevaplanması gibi etkinliklerin tercih edildiği söylenebilir. Okuma, yazma ve dil bilgisi eğitimi için her hangi bir etkinlikten bahsetmemişlerdir. Bu sonuç da sınıf öğretmenlerinin okuma, yazma ve dil bilgisi eğitiminden kaçındıkları anlamına gelebilir.

Araştırmada incelen bir diğer konu da birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil öğretiminde yaşadıkları problemlerin ne olduğu ve bu sorunlara ilişkin başvurdukları çözüm yollarını incelemektir. Elde edilen veriler ışığında, sınıf öğretmenleri, yabancı dilde yetersiz olmalarından dolayı, kendi dil öğrenme yöntemlerini öğrencilere uygulama çalıştıkları görülmektedir. Kendi telaffuzlarını iyileştirmek için film izlemeleri ve sürekli kelime ve cümleleri tekrar etmeleri sınıfa yansımış ve öğrencilerde de telaffuz problemlerini ortaya çıkarmış görülmektedir. Bu da öğrencilerin dile yönelik ilgisizliklerini arttırmış olabilir. Sınıf öğretmenlerinin, yabancı dil ders kitabında bulunan yönergeleri anlayabilmeleri için sözlük ve internet çeviri programı kullanmaları, olumlu olmasına rağmen aslında başka bir problemi ortaya çıkarmaktadır. Cümlenin yanlış çevrilmesi ya da yanlış anlaşılması sonucunda yapılacak olan etkinliğin başarısız olmasına ya da yanlış bilginin öğrencilere verilmesine sebep olabilir. Buna ek olarak, sınıf öğretmenleri dil bilgisi öğretiminden kaçınmaktadırlar. Bunun sebebi de dil bilgisini yetişkinlere öğretir gibi öğrencilere öğretmeye çalışmalarındır. Öğrenci daha kendi dilinde dil bilgisi yapılarını bilmemesinden dolayı, yabancı dilde dil bilgisi yapısı sunulduğunda öğrenci anlamayacak ve kaybolacaktır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yabancı dili hem iyi bilmediği hem de nasıl öğreteceği konusunda bilgisi olmadığı için hem kendisi hem de öğrencilerde ilgisizlik ortaya çıkmakta ve birleştirilmiş sınıflarda sorun çıktığı görülmektedir.

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dili kendilerinin ne derece öğretebildiklerine ilişkin görüşleri, sınıf öğretmenlerinin yabancı dil bilgilerinin yetersiz olmasından dolayı, olumsuz çıkmıştır. Yani, hiç biri kendisini dil öğretiminde yeterli görmemektedirler. Bu da, birleştirilmiş sınıf ortamında verilen yabancı dil eğitiminin iyi olmadığını bir belirtisi olabilir. Karcı ve Akar-Vural (2011) da çalışmalarında, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yabancı dil eğitiminde kendilerini yetersiz gördüklerini belirtmişlerdir.

İlkokullarda yabancı dil öğretimi konusunda sınıf öğretmenleri olumlu bir tutuma sahiptirler ancak yabancı dil eğitiminin uzman kişiler tarafından verilmesinin daha iyi olacağı kanısındadırlar. Ayrıca yabancı dil ders kitaplarının daha eğlenceli hale getirilmesi, dilinin anlaşılabilir olması ve etkinliklerin zengin olması gerekliliğini savunmuşlardır. Yapılan bir diğer çalışmada (Karcı ve Akar-Vural, 2011), birleştirilmiş sınıf öğretmenleri de yabancı dil eğitimi ya yabancı dil branş öğretmenleri ya da yabancı dil yeterliği olan sınıf öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiğinin altını çizmişlerdir.

Kısaca, sınıf öğretmenlerinin yabancı dil seviyelerinin çok düşük olması ve yabancı dil öğretimi konusunda hiçi bir eğitim almamış olmaları, birleştirilmiş sınıflarda yabancı dil eğitiminin başarısız olmasının en büyük sebebi olabilir. Bu sonuç da, sınıf ortamında kullanılan araç gereçlerin, yöntem ve tekniklerin ve etkinliklerin tamamının yanlış bir şekilde uygulanmasına neden olmakta ve hem öğretmenlerde hem de öğrencilerde ilgisizliğe neden olmaktadır.

Öğrencilerin bu kritik dönemde yabancı dili sevmeleri ve kalıcı şekilde öğrenebilmeleri için şunlar yapılabilir:

1. Birleştirilmiş sınıfı bulunan ilkokullarda bulunan sınıf öğretmenlerine hem yabancı dil bilgilerini geliştirmek hem de yabancı dili nasıl öğretebilecekleri konusunda hizmet-içi eğitim verilebilir.
2. İnternet kullanımının yaygın olduğu günümüzde, bu tür okullarda yabancı dil eğitimi, video-görüşme aracılığıyla bir yabancı dil öğretmeni ile sınıf öğretmeni işbirliğinde gerçekleştirilebilir.
3. İlkokulda, ezberletme ve basit tekrardan ziyade, oyunlara dayalı bir dil öğretim programı hazırlanabilir.
4. Üniversitelerde sadece 1. sınıfta verilen “Yabancı Dil I ve II” derslerine ek olarak 2 ve 3. sınıflara da yabancı dil dersi konarak sınıf öğretmenlerinin yabancı dil bilgileri ilkokul 2, 3 ve 4. sınıfta ders verecek şekilde geliştirilebilir.
5. Hizmet öncesi eğitimde, sınıf öğretmenlerine yönelik 4. sınıfta yabancı dili nasıl öğretebilecekleri konusunda bir ders açılabilir.

KAYNAKLAR / REFERENCES

- Akbaşlı, S. ve Pilten, Ö. (1999). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Konya: Mikro Yayıncılar.
- Akdağ, H. ve Taşkaya, S. M. (2016). Birleştirilmiş sınıflarda hayat bilgisi öğretimi. *Hayat Bilgisi Öğretimi*. Ankara: Pegem Akdemi. 347-372.
- Alaylıoğlu, R. ve Oğuzkan, A. F. (1976). *Ansiklopedik eğitim sözlüğü*. (2. Bs.). İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevleri Koll. Şti.
- Brown, H.D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. 4. Baskı. NY: Addison Wesley Longman, Inc.
- Demirezen, M. (2003). Yabancı dil ve anadil öğreniminde kritik dönemler. *Dil Dergisi*. 118, 5-15.
- Deng, F. ve Zhu, L. (2016). An analysis of critical period hypothesis in english teaching. *Sino-US English Teaching*, 13(2), 116–122.
- Doğan, A. R. (2003). *Birleştirilmiş sınıflarda eğitim öğretim*. Mersin: Uzun Yayınevi.
- Dursun, F. (2006). Birleştirilmiş sınıflarda eğitim sorunları ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 1(2), 33-57.
- Göçer, V. (2014). Birleştirilmiş sınıflarda karşılaşılan problemler: Malatya örneği. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Zirve Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. YÖK: 394673.
- Hasanoğlu, G. (2013). Birleştirilmiş sınıflardaki kaynaştırma eğitiminde yaşanan sorunlara ilişkin görüşler. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. YÖK: 344308.
- Johnson, J. S. ve Newport, E. L. (1989). Critical period effects in second language learning: the influence of maturational state on the acquisition of English as a second language. *Cognitive Psychology*, 21(1), 60-99.
- Karcı, C. ve Akar-Vural, R. (2011). Birleştirilmiş sınıflarda zorunlu İngilizce dersinin yürütülmesine ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 10 (2), 593 – 607.
- Köksal, K. (2003). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*. (2. Bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Krashen, S. (1973). Lateralization, language learning, and the critical period: Some new evidence. *Language Learning*. 23, 63-74.

Lenneberg, E. H. (1967). *Biological foundations of language*. New York: John Wiley and sons.

Özdemir, S.M. (2009). Yeni ilköğretim programlarının birleştirilmiş sınıflarda uygulanabilirliğine ilişkin nitel bir çalışma. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı 17(3)*, 629-641.

Öztürk, H. İ. (2002). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*. Ankara: HD Yayıncılık.

Pinker, S. (1994). *The language instinct*. England: Clays Ltd.

Şevik, M. (2008). Avrupa ülkelerinde ilköğretim birinci kademe zorunlu yabancı dil öğretiminin karşılaştırılması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41(1)*:133-160.

Şevik, M. (2009). İlköğretim birinci kademede yabancı dil öğretimi ve sınıf öğretmenleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 42(1)*, 377-401.

Winkel, H., Zhou, J., Li, Z., Mei, G.X., Peart, E. ve Booth, K. (2015). *Challenges of foreign language learning in early childhood*. https://www.researchgate.net/publication/295906924_Challenges_of_Foreign_Language_Learning_in_Early_Childhood (Erişim Tarihi: Mart, 2016).

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), (1998). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. http://www.yok.gov.tr/documents/10279/30217/Egitim_fakultesi_ogretmen_yetistirme_lisans_programlari_mart_98.pdf/5e166018-b806-48d5-ae13-6afd5dac511c. [Erişim Tarihi: 18.03.2016]

EXTENDED ABSTRACT

Investigation of Language Teaching Methods Used By the Multigrade Class Teachers

Introduction

Foreign language education is given at every grade in educational institutions in Turkey. Yet, the foundation of foreign language is laid at primary education. Foreign language classes were planned to be given for two hours at the second grade at primary education. Foreign language teachers teach these classes. But, there is a shortage of foreign language teachers in Turkey. Especially at the schools in rural areas, foreign language teachers cannot teach foreign language classes. In that case, foreign language classes are taught by the class teachers. This very first meeting period, when the child's interest and positive attitude towards foreign language develop, is crucial. In this period, foreign language learning must be endeared to students via suitable foreign language teaching methods and techniques. However, class teachers do not get any training related to foreign language teaching during their pre-service education. In this respect, the identification of which methods and activities class teachers administer and what problems they face during their foreign language teaching process is very important with regard to finding solutions to them.

Method

In this study, it was aimed to identify the knowledge and competency of the multigrade class teachers about the foreign language teaching methods and techniques through their opinions. In line with this purpose, the data was collected by semi-structured interview form developed by the researchers. Five questions for demographic information, four questions for foreign language knowledge and ten questions for foreign language teaching process were used in the semi-structured interview form. The form was administered to two class teachers for the reliability of the form. The study was conducted with 11 multigrade class teachers teaching foreign language classes in eight multigrade primary schools in Tarsus County in Mersin in 2015- 2016 education year. Volunteering and maximum diversity were considered in the selection of participants. For the data obtained from the questions under the demographic information and foreign language knowledge were analyzed via descriptive analysis and for the qualitative data obtained from the questions for foreign language teaching process, content analysis method was administered.

Results

The results showed that half of the multigrade class teachers use the course book in their classes. The others stated that since the instructions in the course book was in English, it was difficult for them to understand the instructions and they use other materials obtained from other sources such as YouTube, language learning CDs and flash cards for vocabulary teaching. Teachers were found to use "instruction" and "discussion" techniques, "question-response", "repetition", "individual study" and educational games" techniques to teach foreign language. Besides, they stated that they use expository teaching strategy. The multigrade class teachers preferred the activities in the course book, Eba and DyNed and the ones they found in the Internet. As for the problems, the students have difficulty in pronunciation of the words and they have no environment to use the language. The multigrade class teachers stated that they use dialogues to overcome these problems and have the students repeat the dialogues constantly. Nine multigrade class teachers underlined that they cannot teach the foreign language at all and two of them stated that they can teach only at the second grade. Although the teachers face many problems, they support the idea that a foreign language should be taught at primary schools.

Discussion & Conclusion

From the results obtained from the data in the research, it was found that the language proficiency level of the multigrade teachers was very low and that they received no training on how to teach foreign languages. This may be the main reason why foreign language education is unsuccessful in multigrade classes. Besides, it was also found that the instruments and equipment, methods and techniques, and activities used in class were used incorrectly and this resulted in lack of interest and demotivation of both the teachers and the students.